

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadója
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre – – 12 korona
Félévre – – – 6 korona
Negyedévre – – 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Híres detektívek.

Írta: Székely Vladimír, budapesti kerületi kapitány.

A mintadetektív fogalomra nőtt alakja Sherlock Holmes. Conan Doyle, a szaporábbnál szaporább detektívregegyek híres szerzője leleményes privátdetektívjét tudvalevőleg ezzel a névvel ajándékozta meg. Mindnyájan tudjuk, hogy kissé nagyon is öntelt figurává rajzolta meg. Sherlock Holmes állandóan olyan bonyolult bűnesetekben utazik, melyekben a hatóság bölcsesége csütörtököt mond. De szerencsére itt van ő — Sherlock Holmes, a ki előtt nincs felfedezetlen titok, kikutathatlan rejtelem — és ragyogó taglalással, érdekfeszítő, majd izgalmas epizódokon át viszi az olvasót a megismerés fájához: a bűntalány megfejtéséhez, a tettes leleplezéséhez.

Talán felesleges mondani, hogy Sherlock Holmes még ma is a legkedveltebb regénydetektív. Hiába támadtak még érdekesebb vetélytársai: detektívek szoknyában, detektívek gyerekcipőben, sőt még papi talárba is öltöztették a tömegszámra utrakelő detektívregegyek saját külön nyomozósenijüket, — Sherlock Holmes kiállott minden ostromot. Mindenki ismeri sápadt, simára borotvált arcját, hiúz, aczélos tekintetét, világos, csupa logika gondolatmenetét, melylyel szívósan, rendíthetetlenül, töri elemekre mindazt a sok sötét szöveget, a mit az emberi gonoszság szövetkezve a ravaszsággal vagy véletlennel örökös szöveget.

Kevesen fogják tudni, hogy Conan Doyle egy élő más után rajzolta meg detektívét s hogy az eredetije nemcsak éleseszü ember volt, hanem legfőképpen maga volt a megtestesült szerénység is. A Sherlock Holmes élő mását azonban nem szabad a kiváló rendőrnemzők körében keresni. Mert sebészorvos volt Edinburgban és Bell Józsefnek birták. Meg is halt 1911-ben.

Conan Doyle úgy jutott hozzá, hogy eredetileg ő is orvosnak készült és így Dr. Bell József tanítványa lett. Mint ilyen aztán megcsodálta a professornak abbéli képességét, melylyel minden ember jellemét, mivoltját egyszerre és teljes biztonsággal tudta meglátni és nem volt az a kétes eset, melyre mesés következtető képességekkel nem tudott volna világosságot deríteni.

Conan Doyle a professor segédorvosa volt s ő vezette be a betegeket a tanárhoz. Egyik ámulásból a másikba esett közbe, mikor a tudós professor, szinte látnoki

szemmel valami kicsi, jelentéktelen részletből, mely a beteg magatartásán, ruházatán vagy arcán feltűnt neki, úgy szólván tökéletes biztonsággal megmondta a páciens életmódját, hivatalát, szokását, hazáját.

Dr. Bell a betegre vetett egyetlen egy tekintettel képes volt nem egyszer megmondani mi betegsége van, elmondta ételszokásait, néha még feltűrt titkait is. A professor leleplezései a betegeket és orvosokat egyaránt ámulatba ejtették.

Egy különösen jellemző és érdekes eset! Egy napon a termen, melyben a professor előadását tartotta, egy férfi ment át.

— Uraim! — mondotta Bell, a férfit néhány másodpercig szemével követve — önök itt egy embert látnak, aki egy skót században katona volt, még pedig valószínűleg zenesz.

A férfinak tényleg olyan járása volt, melyet Skótszágban dudátfújó katonáknál lebet látni. Az ismeretlen azonban tagadásba vett mindent.

— Én pedig mégsem tévedtem! — mondotta a professor és az embert szolgálival a szomszéd terembe kísértette, a hol levetkőztették. Az ismeretlen karján egy tüzes vassal beégetett D betűt találtak, a mi annyit jelentett, hogy dezerteur (katonaszökevény). A katonaszökevényeket ugyanis kezdetben az angol hadseregnél ezzel a szégyenbélyeggel látták el. Ezért tagadott makacsul az ember azzal a sajátságos járassal.

Az edinburgi tanár tanítványainak mindig hangsúlyozta, hogy a *megfigyelés*, mely a legcsekélyebb sajátságokat sem hagyja figyelmen kívül, minden orvosi tudásnak legfontosabb, leglényegesebb alapja. Az orvosnak a beteget, mielőtt megvizsgálná, *már ismernie kell* csupán éles, erős megfigyelés révén.

Az orvosi tudomány és a nyomozó tudomány ebben a szentenciában egy csapáson halad. A nyomozó ugyan reális tények és adatok nyomán szerkeszti meg következtetéseit, a mikor a maga diagnózisát megállapítja és ebben a munkában eleve is tartózkodnia kell az első látás impressióiról, melyekben rendszerint sok a hangulat s öntudatlan felületesség, melyek akár hányszor a rokonszenvezés vagy ellenszenv kérdései is — mindazonáltal nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a tapasztalat mégis csak azt mutatja, hogy a nyomozó tudománynak ép elsőrendű művelői és tehetségei vala-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becseselés. — Árjegyzék minden hangszer-öt külön küldetik.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

menyien. a mikor felderítő és üldöző munkájuk a gyanusítottakon egy-egy embert eléjük sodor, sokszor valósággal suggestív erejű benyomások révén képesek megállapítani, beletartozik-e az az ember feltétlen vagy valószínű bűnös minőségben a feladott bűnrész körüli kombinációikba. Ösztön-e ez? Egy külön érzék, mely csak az arra hivatottakban van meg? Feltétlenül, de ennek éles szemmel s vaslogikával párosulnia erősen fejlett megfigyelőképességgel kell párosulnia.

Ha Mr. Bell orvos nem lett volna, kiténő detektív lett volna. Így is a tanítványának, Connan Doyle-nak a professor hivatásában is ellenállhatatlanul kiténő detektív-talentuma fényes irodalmi ötletet adott a Sherlock Holmes alakjának megteremtésére, ki csakhamar világirodalmi tekintélyre tett szert, míg a ponyvautáuzatok őt is ki nem kezdték.

*

Sherlock Holmes természetesen csak elméleti detektív, a kit írójának jóakaró fantáziája visz sikerről-sikerre. A valóságban a dolog már kissé nehezebb. Az élet is ír ugyan regényeket, de azok sikerült végéhez nem elég a fantázia. Más tényezők is kellenek ide, melyek a valóságban lejátszódó Sherlock Holmes-iadákat nem egyszer a fantáziát meg sem közelítő nehézségek elé állítják.

Az alábbiakban egy pár szemelvényt adunk ilyenekről, híres detektívek híres nyomozásaiban.

Talán mondanunk sem kell, hogy a detektívtehetségek tulajdonképeni hazája Amerika. A rendőrség is üzlet ott. A hatalmas magán-detektív vállalatokkal nem is tud konkurálni a hatósági rendőrség.

Pénz, pénz a jelszó! És az igazi detektívtehetség szívesebben áll a nagyszerű jövedelmekkel bíztató magán-detektív vállalatokhoz.

Ezen a réven természetesen a tehetségek is kifejlődhetnek és érvényesülhetnek. Százával teremnek tehát a detektívhirességek Amerikában. Ezek között is egyike a legelsőnek John Burns, a ki gyakran Európába is szokott átrándulni titkos megbízatásokban.

John Burns, némely dolga valóságos remekműve a Sherlock Holmes ténykedésnek. Mint Connan Doyle-nak, úgy neki is megvan a maga rendszere.

— Nincs az a bűnös, a ki valamely nyomot ne hagyna maga után! a jelszava. — Mihelyt azután a bűnös tudja, hogy fel van fedve, egyszerre hipnotizálva van, mint valami nyulaeska, mely kigyót lát és maga magát árulja el.

Burns egyébként a nyilvánosság embere. Lehetőleg a sajtó segítségét kéri ki, s a mint valami nyomhoz vagy adathoz jut, nyomban a nyilvánossághoz fordul, míg a legtöbb detektív titokzatoskodik.

Burns különben egy nagy magán-detektív vállalat feje, mely ezernégyezer ügynököt tart. Rendőri hitvallása a következőkben foglalható össze:

„A modern bűnöst modern módszerrel kell üldözni. A régiek értéktelenek. Híve vagyok a specializáló rendszernek. Az én ügynökeim mind specialis képzettségűek. Van közöttük orvos, vegyész, mérnök, jogász, ékszerész, könyvelő... Csak olyan esetekben basználom őket, mikor szükség van szakismereteikre. Csak így dolgozhat sikerrel a detektív.»

Érdekes az az eset, mely egyszer Burnst Londonba vitte. Meg lehetne tenni detektívregénynek „A magas-sarku gonosztevők» czímen.

Amerikában egy napon eltűnt egy szélhámos czég, a Philippe család, mely sok bankot károsított meg. Az esetet átadták Burnsnak. A szökevényekről semmi nyom. Valahogyan azonban megállapította Burns, hogy a szélhámos Philippe-család feltűnően magas sarku cipőt hord. Ilyen cipőket használtak akkor Newyorktól Washingtonig, a különböző kikötőktől Európaig. Végre a new-orleansi kikötőben figyelmesekké lettek a kisművészi és magassarkú társaságra. Megállították őket és az eredmény meglett. Négy millió korona térült így vissza. A magassarkú cipő a familia árulója lett.

Voltak azonban a híres detektívnek kalandosabb, izgató fordulatokban bővelkedő esetei is, melyekben többek között kiváló lélektani ismeretét is felhasználta. Egy alkalommal Észak-Karolinába vetődött az ültetvényes telepre. Természetesen álnéven járt kelt. Birónak adta ki magát. Szállást keresett s estig több ültetvényessel beszélt, a kik rögtön bizalmat nyerve hozzá, egy ültetvényes társukról beszéltek neki sokat, a kit szeretnének a vidékről eltávolítani. Nagyon gyanús ember volt s azt suttogták róla, hogy megölte elődjét, de bizonyíték nincs rá.

— Társaságba nem jár — mondták — különben pedig durva, kegyetlen természetű ember, ki négereivel rosszul bánik.

A detektív megígérte, hogy segít rajtuk, ha a dolgot úgy intézik, hogy egy éjjelre, mint az ültetvénytelep lakója, annál az embernél hálhat.

Ez sikerült is valami ürügygel. A detektív éles szemével csakhamar átlátta a helyzetet. Megnyerő, barátságos modorával hamarosan megnyerte a házbeli néger szolgaszemélyzetet s arra alapította a tervét.

Vacsora után a néger szobalány kezébe egy üvegcsé fuchsin-oldatot csempészett azzal az utasítással, hogyha gazdája alszik, lopózzék be hálószobájába s a vérvörös oldattal kenje be az ágyneműt s a szőnyeget is.

Éjfél tájban báborszongató, kísérteties hang riasztotta fel álmából az ültetvényest. A kísértet néven szólította.

— Gyilkos! — hangzott tompán.

Az ültetvényes rémülten szökött fel fekbélyéről. Réműlete még inkább növekedett mikor a véres ágyat a szőnyeget megpillantotta. Rettenetes félelem vett erőt rajta, majd egy vad kiáltással az ablakhoz rohant, kiugrott és eszeveszett rohanással eltűnt a közeli erdőben.

Ha fáj a feje

ne této vázzék, hanem
basználjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógyszárban.
Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítással.

Orosz foglyokat a vasúthoz kísérnek.

Soha senki sem látta többé. A vidék megszabadult tőle. Amerikaiás izü dolog, trükkös, de az amerikai detektívek sokszor nagyon is speciális bünfelderítő módszerre elég jellemző.

*

Az európai detektívek ehhez képest már simábbra fésülten végzik a dolgukat. Előljárnak az angol detektívek, a kiknek egyik mintaképe, Mr. Kemp, a londoni Scotland Yard egyik büszkesége, nemrég ment nyugalomba.

A londoni híres detektív igazi angol detektív típus volt.

Arcza borotvált, vonásai élesek és két világos szem áthatóan élesen néz. Első nyomozását emlékirataiban így mondja el:

Még csak rövid ideig szolgáltam a Scotland Yardban, a mikor egy pár szélhámos megfigyelését bízták rám, a kik az epsomi versenyen üszkédtek és főleg jámbor utasokat, kik velük tették meg az utat Epsomtól Londonig, csábítottak be kártyajátékba. Természetes, hogy sipista-fogásokkal végül elcsúsztak a pénzüket.

Egész külön inkognitoba burkolóztam és szabmasárga parókám alól igazi ostoba mamlasz módjára néztem a világba. Mír a versenyen vettem észre örvendezve, hogy két jól öltözött úr, egymást figyelmeztették rám. Jól sejtettem. Ezek voltak a balekfogók.

Nos hadd legyen alkalmuk engem megismerni s ezért verseny után egy üres szakaszban helyezkedtem el. Nem csalódtam. A két gentleman is beszélt. Az ismeretség csakhamar meglett s nagyon mulattam, mikor a két úr indítványozta, hogy menjünk együtt egy piccadilly-i elegáns étterembe s vacsorázzunk együtt.

Nemsokára természetesen játékra került a sor és magától értetődleg előbb engedtek nyerni. Néhány száz koronát nyertem, de aztán megfordult a szerencse. Elég volt. A két lurkót letartóztattam. Nagyon bosszankodtak, hogy nemcsak drága pezsgőt fizettek, hanem még öt-száz koronát is leadtak.

Ügyes ültöztetek különben is mindig speciálisítasom volt — folytatja Mr. Kemp. — Ezelőtt tizenöt évvel szintén volt alkalmam jól megválasztott maskara révén veszedelmes csaloikat lelepleznem. Az angol bankból ugyanis hamis bankok jutottak forgalomba és hiába fáradt a rendőrség, a tettesek nyomára, kik kétségkívül a bankszemélyzet körében voltak keresendők, nem tudott rájönni. Elmentem tehát a rendőrigazgatáshoz s megkértem, hogy az esetet adja át nekem. Ez meg is történt.

Jámbor németnek öltöztem fel, arany csipetűt tettem az orromra és egy torzonborz szőke bajuszt ragaaztattam fel. Utána egy pár százfontos bankóval beállítottam a bankba s több pénztárnoknál felváltottam azokat. Nemsokára észrevettem, hogy két hivatalnok, a kiknek a pénz felváltása volt a teendőjük, titkos jellel értekeznek, s mikor a pénztár elé léptem, tényleg egy hamis bankjegy volt a kezemben. Milyen kellemetlen meglepetés lett, mikor a jámbor német, a ki törve beszélt angolul, nemsokára a kasszahelyiségben a leg-

szebb anyanyelvükön jelentette ki, hogy le vannak tartóztatva. És csakugyan a két banklú volt a bűnös.

*

Az angol detektív emlékezetében még sok egyéb, ehhez hasonló sikeres nyomozásairól számol be. Ügyessége és ötletessége kicsillog valamennyiből, de ha szigorúan vesszük úgy *ennyiben* a mi magyar detektíveink sem maradnak el tulságosan mögötte, ámbátor azok előtt aránylag még csak fiatalabb múlt és szerényebb milió van.

A szerényebb milió mindenesetre a javunkra irandó. A bűnnek olyan tömegvándorlásával és raffinériagazdagságával mi még távolról sem dicsekedhattunk, mint az e tekintetben „fejlődöttebb” nyugat. Nálunk valahogy mégis csak még naivabb s becsületesebb a — közszellem (nagyon bebizonyították azt a háborús idők tapasztalatai is) mint odaát a civilizáció és kultura fényes városai, a melyekben a békés kaputások is egyszerre sort tudtak tartani romboló esőcselekkel és ordító apacsokkal . . .

A bűnaratás sem tehát olyan egyszerű és kénytelenek vagyunk — éppen nem sajnálatunkra — közönségesebb esetekkel melegegdedni. Ha tehát sötét bűndramákról, igazán kriminálie gomoszettekről akarunk írni, úgy nyugatról kell hoznunk az anyagot. A dolog természetében rejllő azután, hogy a nagy gonoszettek árnyékában az ellenfél: a rendőrség, a detektív is jobban kifejlődik, megnő, változatos és sokszor nagy problémákat fejtegető küzdelmeinek során át.

Ezek közé sorolható méltán az a letartóztatás is, mely évekkel ezelőtt egy előkelő párisi pénzember estélyen történt, s melynek sokat emlegetett hőse Chauvière, híres párisi detektív volt. Az eset előzményei és lefolyása a következő volt:

Párisban — mint ismeretes — még a régi békés, boldog időkben az volt a szokás, hogy az előkelő idegeneket a saját követségük tagjai vezették be a szajna menti város előkelő társaságába. Ezen az uton csöppent be egy igen elegáns külsejű fiatal ember is a magasabb körökbe, kit a párisi amerikai követség emberei mint lord James Salisbury mutattak be az arisztokracziának. A fiatal embert mindenütt tárt karokkal fogadták. Alig akadt nemsokára nemesi familia Párisban, a kinek házában meg nem fordult volna a derék lord. Kiváló társalgó képessége és eleganciája csakhamar közkedveltséget szerzett neki.

Néhány hónap múlva azután egy nagyon szomorú eset történt, mely nagy feltűnést keltett. A fiatal L. márkít egy reggel halva találták. Agyonlőtte magát. Az öngyilkos levelet hagyott hátra apjának, melyben megírta, hogy játékadóságai kergették a balálba. Azonfelül olyasmit is követett el, melyet mély hallgatással kénytelen eltitkolni. Utolsó kérése az, hogy apja egy iratot, mely erre a titkos ügyre vonatkozik, s mely lord Salisbury birtokában van, vegyen meg ötvenezer márkáért.

Orosz foglyok indulásra sorakoznak.

A foglyok elindulása a vasúti állomásról.

Az öreg márkí a levél tartalmáról senkinek sem tett említést. Ellenben megbízta *Chauvière*-t, Páris egyik legügyesebb detektívjét, hogy tudja meg, mi van azzal a titokzatos irattal. Mintán *Chauvière*nek Párisban mitsem sikerült megtudni olyat, mely lord Salisbury ellen szól — maga az amerikai követség is a legjobb információkat adta és a lord papírjai is rendben voltak — elbátározta tehát, hogy a Salisbury család fejénél az öreg Earl Salisburynál puhatólódzik. Tudta, hogy az öregnek vasszőparipája a régiséggyűjtés. Mint régész kezdett tehát szerepelni. Az eredmény csakhamar meglett. Bejutott az öreg lord házába, a ki egyéb régészeti érdekességek mellett a detektív ügyes irányítására a családról is egyet-mást elmondott. Kiderült, hogy a család egyik tagja: lord James Salisbury Amerikába vándorolt ki. Egy napon szállodájában meggyilkolva és kirabolva találták. Ugyanakkor titkárja, egy bizonyos William Norton is eltűnt. Az amerikai rendőrség azonban kinyomozta és daczára tagadásának, a lord gyilkosaként, életfogytiglani fegyházra ítélték el. A papirokat és pénzeket azonban, melyeket elrablott a lordtól, nem tudták megkapni. William Nortont a newyorki Sing-Sing-fegyházba zárták. Öt évvel később egy fegyenczlázadás alkalmával azonban megszökött s azóta nyoma veszett.

A detektív most már készen volt a tervével. Négy-százezer koronát tett ki az a pénz, melyet a titkár a lordtól ellopott. Ebből elég jól élhetett a gazember, mert a detektív tisztában volt vele, hogy a párisi lord Salisbury senki más, mint a megszökött fegyencz, a ki azonban elég okos beosztással élt. Kártyához például nem nyult, bár szorgalmas latogatója volt a párisi játékszalonnoknak.

A detektív ezekután visszatért Párisba és mint egy brüsszeli milliomos világot látni vágyó fia bevezettette magát egy olyan játékklubba, a hvá az állord is eljárogatott.

Nemsokára meg is barátkozott vele. Egy este aztán azzal állott elő a lordnak, hogy nagy zavarban van. Sürgősen százezer frankra volna szüksége, melyet kártyán vesztett el.

Lord Salisbury igen előzékenynek mutatkozott.

— Logyen szerencsém holnap a lakásomon! — mondotta — rendelkezésére állok a mondott összeg erejéig.

Chauvière pontosan megjelent. A lord szívesen fogadta, sőt ebédre is meghívta. Ebéd után a lord vendégének sok, állítólag igen értékes műtárgyat mutatott meg, melyeket azonban a mindenben jártas detektív nyomban ügyes utánzatoknak ismert fel. A lord különösen egy aranylánczra hívta fel figyelmét, melyet a lord anyjától örökölt volna, s mely megér százezer frankot is.

A mint így nézegettek, belépett a szolga:

— Mylord elfelejtette — jelentette — hogy két órára az amerikai követségre ígérkezett, bizonyos okmányok hitelesítésére.

A «lord» bocsánatot kért vendégétől feledékenysége miatt. Egy fél órára kénytelen most magára hagyni. De nyomban jön, ne zavartassa magát, nézegeessen csak tovább. A mint megjön, átadja a százezer frankot.

A «lord» elment. A szolga még egy darabig ott settenkedett, azután ő is visszavonult. Elmult egy félóra, el egy óra. A lord még mindig nem jött vissza. Erre a detektív vette felöltőjét és elment. A kapun kilépve, azonban beleütközött lord Salisburybe, a ki mentegőzni kezdett elmaradása miatt, . . de már jött a szolga futva és jelentette, hogy a drága nyaklánczot ellopták. A lord erre ridegen felszólította vendégét jöj-jön vissza, mert kimotozza. A nyakláncz tényleg a detektív felöltőjében volt (a szolga csempészte bele) *Chauvière* meglepetve konstatalta, hogy rájött már arra, hogy miféle okmány lehet az, mely a fiatal márkit a halálba kergette. Nem csalódott, minden vágott. A lord készen nyilatkozott a hallgatásra, ha *Chauvière* írásban adja — ugyan ki hisz annak a mesének, hogy nem tudja, hogy került az aranyláncz a zsebébe? — hogy lopott. Ha azután nyolcz nap alatt azt kiváltja ötven-ezer frankért, úgy nagylelkűen eltekint a feljelentéstől. *Chauvière* aláírt mindent és elment. Este azonban egy estélyen lefűlelte a rendőrség az állordot s börtönbe került szolgája, ezinkostársa is.

A ponyva rémregények tehát még nem vesztek ki az élethől sem. A nagyvárosok bűnkrónikái böven szolgáltatják hozzájuk a témát. Csak ép a detektívnek, a törvény és igazságszolgáltatás üldöző karjának nem szabad ezekben ponyván dolgoznia, ellenkezőleg akárhányszor remeket kell szolgáltatnia.

Az olasz hadsereg.

Olaszország egyedüli háborús vállalkozása az utóbbi évtizedekben nem volt olyan lefolyású, hogy az olaszok beavatkozását a világháborúba, ezt a döntő és merész lépést megindokolná. A lybiai csakély eredmények nincsenek arányban a rengeteg vérvesztéssel és anyagi áldozattal, a mit csapatainknak, melyek mérsékelt szervező tehetségről és erőről tanuskodtak, a hadjárat folyamán el kellett szenvedniök. Ilyen helyzetben volt Itália, a mikor kitört a világháború s fölmerült a kérdés, olyan helyzetben van-e az ország és hadserege, hogy akármelyik harczoló fél oldalán részt vegyen a háború-

A foglyok az állomáson.

Útban a pályaház felé.

ban. Az ill tékes faktorok erre a kérdésre határozottan nem feleltek. Így tehát Olaszország akkori semlegességi nyilatkozata nem annyira a diplomáciai tárgyalások, mint inkább készületlenségének következménye volt.

Olaszországnak a lefolyt kilencz hónap alatt alig volt ideje, hogy a háborúra valamiképpen elkészüljön. A készülődés nagy sietséggel és buzgalommal folyt, de többrendbeli akadályba ütközött, a mit előbb le kellett küzdeni s a minek két hadügyminiszter esett áldozatául. A felszerelésben és a keretekben nagy lékeket kellett betölteni. Különösen tüzérségi felszerelésben és lőanyagban volt tetemes hiány, mivel az olasz gyárak mérsékelt teljesítőképessége sehogyse tudott megbirkózni a reá hármló súlyos feladatokkal. Ezért Olaszország augusztus hó folyamán tiszti bizottságot küldött Amerikába tüzérségi felszerelések, bórárúk és lőanyag beszerzése céljából. Lővásárlásaival nem volt szerencséje Itáliának, mert a megvásárolt lovak nagy része szállítás közben elpusztult. Hogy mekkora lehet az Amerikában szerzett anyag, pontos adatok híján bajos megállapítani. A beszerzések mindenesetre igen nagy arányúak és költségei az előirányzott egy milliárd lírát föltétlenül meghaladják.

Már a világháború első hónapjában megkezdtek az északkeleten állomásozó csapatok kiegészítését. Az olasz hadsereget békelétszámából — a mi alig 300,000 embernek felel meg — sikerült is nagy nehézségek után háborús lét számra emelni. Az olasz hadsereg tehát a formális hadüzenet előtt nagyjában mozgósítva volt. A tartalékosokat és a most sorra kerülő évjáratot már időnek előtte, január havában behívták. A 93-tól 98-ig terjedő évjáratok behívásánál az olasz hadsereg létszáma már május hó elején 600,000 főre emelkedett, de ezt a számot az újabb behívások azóta is tömegesen gyarapították.

A kiképzésre nagy gondot fordítottak, úgyazintén elegendő altiszt beállítására. Ezt az altisztanyagot a gyakorlati lybiai csapatok szolgáltatták.

Olaszországnak békeidőben 12 hadteste, 25 területiális divíziója és 3 lovasdivíziója van. A négy hadseregfelügyelőségre osztott hadsereg 1914-beli létszáma: 389 gyalogos zászlóalj, 12 carabinieri-légió, 150 lovas-szadron, 263 üteg és számos kiegészítő csapat. E formációkból békében 300,000 ember és 64,000 állat telik ki.

A háborús létszám e sereget 5—600,000 tartalékos-sal, jelentékeny miliciával (népfőlkelő) és 200,000 főnyi milícia területiális-vel növeli. A népfőlkelés nélkül a háborús létszám inkább optimisztikus számítás szerint 1.200,000 ember.

Nagyjelentőségű lesz a határszéli harcokban az alpesi csapatok működése. E csapatokat Észak-Olaszország hegyes vidékeiről ujonszozzák. Az alpini-k nincsenek a rendes keretekbe beosztva és külön 26 zászlóaljat alkotnak.

Az összes csapatok 65 milliméteres Manlicher-Carcano fegyverekkel (91-es modell) vannak ellátva. Emelkezetes, hogy a lybiai háborúban az olasz lövegek kalibere kicsinynek mutatkozott, úgy hogy a sebesült arabok vigan tovább harcolhattak. A mihez azonban most nem szabad túlságos vérmes következtetéseket fűzni. A tábori tüzérséget az utóbbi években jelentékenyen fejlesztették, de teljesítő képessége most sem egy-séges.

Száz ütegnek Krupp-ágyúja van, ugyanannyinak 1911-es Depont-rendszerű ágyúja, a többi elavult régi üteg, a miket aligha láttak el még modern fegyverek-kei. A tarackok ugyancsak javarészt a Krupp-gyárból kerültek ki.

Az olasz hadsereg, mint már említettük, négy hadseregfelügyelőségre van felosztva, a minek négy sereg operálása felelne meg a harctéren. Az egyik sereget a lybiai harcterről ismert Canera tábornok vezeti, a ki több év óta hadseregfelügyelő Milanóban, a másikat az aostai herceg, a király unokaövére.

A névleges főparancsnok a király, a ki a tényleges fővezérletet Luigi Cadornára, a vezérkar főnökére bízta. Cadorna, a ki igen népszerű a hadsereg körében, most 65 éves. Előkelő firenzei családból származik; édesapja, gróf Cadorna Károly, mint piemonti őrnagy résztvett a krími háborúban s ő volt a parancsnoka a fiórenczi divízióknak, mikor az olaszok 1870-ben Rómát elfoglalták. Cadornát 1898-ban dandárparancsnokká nevezték ki, majd anconai, utóbb pedig nápolyi divizionáriussá. 1910-ben a negyedik hadtest parancsnoka lett Rómában, majd Pollio visszavonulása után a vezérkar főnöke. Az olasz tisztek véleménye szerint Cadorna igen erélyes és tehetséges hadvezér.

KÉPEINKHEZ.

A kárpáti harcokból.

A háború előtt, sőt a háború kezdetén is szinte átlment már a köztudatba, hogy a Kárpáthegység, mint nagyobb csapatok és hadiszerek által áthághatatlan természetes erősség veszi körül Magyarországot. Ez a hiedelem azonban hamarosan megdőlt az oroszok merész-ségén, a kik tudvalevőleg, tengernyi véraldozat árán ugyan, de közben is áttörték a Kárpátok hóhorította hátaín.

Óriási elszántság s még vérmesebb ernénykedés indit-hatta őket erre az előreláthatólag is rendkívüli szenvedésekkel és veszteségekkel járó vállalkozásra, a melynél, bármennyire is ismerlek a Kárpátok területét, még sem vettek számításba a hegylánczolat belső részén levő terület eredményes védekezésére nagyon is alkalmas minőségét.

Azt hitték ők, hogy katonáink milliói előtt álltörpül ennek a terepnek előrelátható nehézsége s hogy sokkal kisebbszámu csapataink a túlerővel szemben végre is feladják a halálküszömet és nyitva lesz előttük az út a nagy magyar Alföldre és szeretett fővárosunk felé. Azzal természetesen aligha számoltak, hogy oly óriási

hadseregnek, a mil. v. n. ők a kárpáti hágókon ismételtén átbátoltak, nemcsak az élelmezése, de a felfejlődése is rendkívüli nehézségekbe fog ütközni és hogy ha a szükséges felfejlődést ki nem erőszakolhatják, kisebb-nagyobb testekre tagozódó seregekkel szemben eredményesen felveletik a harcot hős katonáink.

Az első esetben meg valamennyire érthető volt, hogy elszámították magukat, a másodiknál azonban csak a nyugat-galicziai és orosz-lengyelországi vereségeikkel menthető az a bűnös könnyelműség és végsőig fokozott erőszakoskodás, a melylyel hadseregeik százezreit dobták a kész pusztulásba, csak hogy valahol áttörhessék hősies kitartással helytálló dicső csapataink érzgyűrűjét, holott már előző vereségeikből számíthattak volna arra is, hogy hős szövetségeseinkkel mindenütt vállverve, közös elszántsággal fogadtuk őket. ha tehát a monarbia hadi ereje egymagában kevés is lenne a Kárpátokban való feltartóztatásukra, még mindig megfelelő segítőerőt nyerhetünk német szövetségeseink kiapadbatatlan segélyforrásaiból.

Harckésztségünk, barczatormettségünk és erőforrásaink számanak ez a lekicsinylése vagy félreismerése és saját hadseregük teljesítőképességének tulbecsülése végre is megbosszulta magát rajtuk. Igaz, hogy nagy veszteségek és sok magyar vér árán, de kiverték őket hős csapataink a magyar földről. Ma nincs barczoló orosz katona magyar területen sehol, sőt a Kárpátokon túl is messze kergetik őket a szövetséges csapatok.

Az orosz haderő százezrei bullottak el ezekben a kárpáti harczokban, részben a szövetséges csapatok kitartó ellenállása és eredményes harci ritézsége folytán, részben pedig a zord téli időjárás pusztító hatása alatt. Ezeken kívül sok ezrekre megy azoknak a foglyoknak a száma, a kik egyrészt a bekerítés folytán beállott fehetetlenség, másrészt a folytonos kemény küzdelemben történt kimerültség következtében önként való megadásra szánták el magukat a téli és tavaszi harczokban úgy, hogy miként az egyidejűleg közölt képeink is mutatják, csapataink és csendőri hajtársaink egyrésze, már az orosz front gorliczei áttörése előtt is, napról-napra orosz fogoly szállításokkal volt elfoglalva, hadvezetőségünk pedig alig győzte az újabb és újabb foglyaltáborok felállítására iránti szükségletek kielégítését és a temérdek orosz fogoly élelemmel való ellátását.

Ez a ránk nézve kedvező helyzet könnyítette meg az orosz frontnak a múlt hónapban való áttörését és ez hozta az erőszakoskodó oroszokra azt a retentő csapat, hogy a Nyugat-Galiczia felszabadítása nyomán folytatott eredményes offenzívánk veres harczaiiban már eddig is több mint félmillió fő veszteségük volt az oroszoknak,

HIREK.

Megdicsérések. A cs. és kir. bánáti hadsereg csoportparancsnokság, Kármán Antal őrmestert, Csoszor József, Mercz Ferencz, Péter Sándor, Pap József III., Fock György, Szilágyi Sándor őrsvezető ez. őrmestereket, Fratilla János, Faragó Mihály és Lukács Dénes csendőr ez. őrmestereket, Turi István csendőrt, továbbá Moller Mihály, Páli János, Kollár Imre csendőröket, mindannyian a II. számú csendőrkerület állományából, az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk alismeréséül okirattal megdicsért.

Ugyanczen parancsnokság Engel Mihály őrmestert, Atyánszki Mihály őrsvezető ez. őrmestert, Kleitach Arzén

és Szilágyi Péter csendőr ez. őrmestereket, mindannyian a II. számú csendőrkerület állományából, a belgrádi portyázó különítmény parancsnokának által teljesített kiváló szolgálataikért, dicsérő okirattal látta el.

Adományok. Legújabbán a következő adományok folytak be hozzánk: A 215. sz. csendőrkordon törzsétől Argay Ferencz csendőrszázados úr lapunk címére 350 koronát küldött a megvakult honvédek segélyezésére. Ez összeget magyar csendőrök és a hozzájuk beosztott különböző ezredbeli vegyes nemzetiségű katonák adományozták; Császár János csendőr, Gevald István és János András népfőkelőktől 3 K; a barcztéren elesettek árva számára: A dévai őrs és tartalékosztág legénységétől 32 K 40 f; a badsegélyző bivatál számára: Ács Lukács ez. őrmestertől 5 K. Az adományokat rendeltetési helyeikre juttattuk.

Jegyzések a hadikölcsönre. Legújabbán a következő jegyzésekről értesültünk: a temesszigeti őrs állományából: Wendling János csendőr 4000 K, Klusik Márton 800 K, Papp Sándor 800 K, Gózsán Vendel 1200 K, Schmidt József 300 K, Horváth Imre III. 200 K, Aladik Antal 1000 K, Lengyel Gábor 600 K, Kollár Pál 1000 K, Dömötör Péter 400 K, összesen 10.300 koronát, továbbá Ács Lukács ez. őrmester 1400 koronát jegyzett.

Egy csendőr gyilkossága. Nagy János VII. csendőr, a ki a kassai szárny kassahátori őrséről az I. számú csendőrkerület feketevölgyi őrsére volt vezényelve, június hó 2-án, felszólított szolgálat közben, Topánfalvára érkezett. Az elővezetendő egyént szabályszerűen átadván, egy vendéglőbe tért be, a hol az elfogyasztott italtól könnyebb mérvben megittasodott. A korcsában időzése közben meglepte őt Orbán Mihály III. topánfalvai őrsbeli csendőr, a ki ezt őrsparancsnokának jelentette. Nagy csendőr később pihenője megtartása céljából a topánfalvai őrsre ment, a hol délután 3 1/2 órakor Orbán csendőrt szolgálati fegyverével szándékosan megölte és azt szíven találva, nyomban megölte. Nagy csendőr elfogatott.

Egy csendőrőrmester megsebesülése. Sáros megye Zboró községben az oroszok több helyen aknákat raktak le és hagytak vissza. Midőn innen elvonultak és az őrs, illetőleg katonaság visszatért, kezdetét vette az aknák eltávolítása, miközben május hó 6-án, délután 4 óra tájban történt, hogy egy csapatbeli őrmester az őrs laktanyaudvarán egy aknát felemelt és azt Tóth István őrsvezető ez. őrmester, őrsparancsnoknak mutatva, magyarázgatta, hogy az már fel nem robbanhat, mert felső része meg van sérülve. Ezután az akna felső részén volt drótot akarta kibuzni, mire az akna felrobbant, a csapatbeli őrmestert megölte, Tóth őrmestert pedig lábán két helyen súlyosan megsebesítette.

Fegyveres csavargók felbukkanása. A szubalórai, alsólipniczai és jablonkai őrsök körleteiben lévő erdőségekben mintegy 13 csavargó bukkant fel, kik közül állítólag többen felfegyverkezve vannak. Ezek közül két egyén már elfogatott, de az állulok elkövetett eseményeket eddig még nem sikerült kinyomozni. Társaik kézrekerítése céljából 12 főnyi legénység összpontosított ezen legénység feletti parancsnoklás átvétele, illetőleg a nyomozás irányítása végéig, Csederla Dezső főhadnagy, alsókubini szakasparancsnok kirendeltetett.

Kérelem. Mester Sándor őrmester, Magyarzsádkodról (Udvarhely megye) kéri Kristóf János csendőr ez. őrmestert, esetleg már őrsvezető ez. őrmestert, a ki az udvarhelymegyei Székelyvárszéke községben született, hogy

egy igen fontos ügyből kifolyólag címét a magyar-zsákodi őrszel mielőbb közölje.

Helyreigazítás. Lapunk május hó 23-án megjelent 21. számában birt adtunk Pataki A. járásőrmesternek a megvakult katonák és elesettek árvái részére történt gyűjtéséről és ott 41 K-t tüntettünk fel, mint a gyűjtött összeg eredményét, holott a részletezés csak 36 K-t tesz ki. Ez eltérés onnan ered, mert a Szabó Lajos csendőr ez. őrmester által adományozott 5 K tévedésből kimaradt. Ezt ezennel helyreigazítjuk.

KÜLÖNFÉLÉK.

Szerzetesek a harcztéren. Hazai ezerzetesreideink történelmi multjukhoz és mindenkor tanusított hazafiságukhoz hiven, most is kiveszik részüket a nemzet háborús küzdelmeiből. A szent Ferenczrendiek Szűz Máriáról nevezett rendtartományának 30 zárdájából 3 katonalelkész és 80 kisegítő testvér vesz részt a háborúban. Van a provinciában 6 olyan zárdá, a hol laikus testvér már egyáltalában nincs, leszámítva a katonaköteles koron lévőket. A bevonultak közül már többen haltak bösi halált a hazáért, ugyancsak többen kerültek badifogságba, vagy mindmáig ismeretlen soranak lettek osztályosai. A német birodalom területén lévő francziskánusok közül, a kik különben jóval többen vannak, mint a mieink, Németországból kapott értesítés szerint több, mint hatszázan harczolnak a csatatereken, Megjegyzendő, hogy ott sokkal népesebbek a zárdák, mint nálunk, s ott a hadiszolgálat alól nincsenek fölmentve a gimnazista és filozófát végző papnővendékek s a teológusok közül is csak azok vannak a katonai szolgálat alól fölmentve, a kik szerpapok és áldozópapok. Magából a müncheni zárdából 15 papnővendék és 20 kisegítő testvér vonult részt a harczterre, részt a kaszárnnyába. Sebesültjeiket a szerzetesek maguk ápolják.

Veteményes kertek a föld alatt. Egy német őrmester írja a következő érdekes dolgot:

Csapatunkkal délről Lille felé vonulva a földből kiemelkedő rudak vonták magukra figyelmünket. Csakhamar kivettük, hogy létrák azok, a melyek a föld mélyébe visznek. Földerítő lovaglásunk alkalmával ismét egy ilyen lejárát közelébe jutottunk. Megfigyeltük, hogy kisebb-nagyobb gyermekek kosárral járnak-kelnek és láttuk, hogy onnan alulról zöldeget hordanak a föld színére. Nyomban elbatároztuk, hogy egy ilyen földalatti veteményes kertet megtekintünk. A leszállás nem volt veszedelmes, mert a létra fönt kötéllal volt megerősítve, egyébként azonban ide-oda fityegett a palaczkforma aknában. A térség alig volt kivilágítva. A magunkkal vitt gyertya jó szolgálatot tett. Hogy a kivezető utat megtaláljuk, papírszalaggal jelöltük meg a már megtett utat. Egy korábbi meszkobányában jártunk. Zseblámpánk fényében láttuk, hogy a térség borzalmasan szép boltozatu kupolává szélesedik. A jobbra és balra buzódó keskeny utakat a körül lévő helységek lakói pompásan gondozott veteményágyakká varázsolták. Az üvegház temperaturája mellett a legfinomabb champignonok tenyésztettek itt alatt. Más ágyakban más vetemény pompázik. A földnek alatt és fönt végtelenül leleményes kibasznlása folyik itt. A meddig csak papírszalagunk ért, mentünk egyre beljebb és pompásnál-pompásabb gombál szedtünk össze, a mely idefönt kitünő toldaléka volt badilevesünknek.

A török erődök neve. A szövetségesek próbálkozásai a Dardanelláknál idősezerüvé teszik, hogy foglalkozunk a gyakran előforduló török erődneveivel. Megemlítjük még, hogy mint a francziában, a törökben is a legtöbb szó hangsúlyja az utolsó szótagra esik. Azellen-séges flotta főbázisa a Berikabai, a Bölcső-öböl és a kis Tausan-Ada, Nyulacska-sziget. A Dardanellák ázsiai bejáratánál Ak Denis Bagarsi áll, a Fehér-tenger vége. Itt van a Forts Kum Kale — Homokvár, azután Imise-hez — Ujváros és Jeniköj — Ujfalú. A bejárás európai partját a Seddil Bahr — Tengeri gyűrű és Ertogral erődök, továbbá az Akk Tabia — Fehér üteg és Sabia Tabia — Sólomüteg védik. Beljebb fekszik a Dseerid Tabia — Dárda-üteg az Eski Hissarlik — ókastély. Az ázsiai parton álló ütegek és erődök a következők: Kefes Burnun Tabia — Előhegyüteg, Csanak Kale — Csérépkastély, a Hamidge-erőd; ezeket a Kodzsza Csaj, az Örv-folyó választja el egymástól, a melynek torkolatánál Kale Sultanje — Szultánvár áll. Kilitid Bachr — Tengerkulcsa várossal szemben ezek az erődművek állnak: Is Kale — Dinkastély, Dejerme Vurun Tabia — Malombegyüteg, Rumeli Medzsidje — Tbrák fölség. Az ázsiai oldalon Anadalü Medzsidje — Anadalü fölség, Tafrak Tabia — Földvár. A később következő földnyelveken az ázsiai oldalon állnak: Kösse Kale — Májavár, Európában Csam Kale — Fenyővár. A Dardanellák erődjei között legbelsőbb a Bogali Kale — Serlegkastély.

A ki elvesztette emlékezőtehetségét. London egyik kórházában egy sebesült katona fekszik, a ki igen sok gondot okoz az orvosoknak, mert nem emlékszik se a maga nevére, se az ezredének számára. Idáig még azt se tudták megállapítani, hogy ki legyen tulajdonképen. A külseje után negyven éves lehet, a haja sötét, enyhén őszülő, arcvonásai durvák. Márczius közepén érkezett több katonával a neuwechapellet csatából. Az ismeretlen már öntudatánál van, fölül az ágyában, de régebbi életére, a családjára egyáltalán nem tud emlékezni. A közlelésben nemrég néhány ember Indiáról beszélt, akkor ő érdeklődni kezdett, majd a beszélgetés folyamán olyan élesen festette meg a Bombayban folyó életet, hogy az orvosok azt hitték, valamikor Indiában szolgált, sőt a beszédéből arra következtettek, hogy résztvett a délafrikai hadjáratban. „Ir ön?” kérdezték tőle. „Nem, én angol vagyok.” felelte vonakodás nélkül. „Egyebet nem tud magáról?” Az ismeretlen nem válaszolt.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

V. Gy. Illet. szab. 98. §. 3. pont.

A. B. Bezdán. A mennyiben besoroztatnak — hivatalból a csendőrséghez lesznek beosztva.

Emberék. 1. Nincs rá törvény. 2. Gyakorlatilag nem vihető koreztől. 3. Feljelenhető volna az előjáró csapatparancsnok-ságánál. Azt, hogy milyen büntetés vár rá, nem tudjuk, mert nem ismerjük az eset részleteit.

555. Csak a kinevezett őrs- és jórásparancsnokok visolhatják. **Önkéntes 1911.** Kérjen rá engedélyt.

M. E. Ha azt hiszi, hogy igénye van rá, kérje a visolhatási engedélyt.

S. S. T. 1. Mindig a rangidősebbet illeti az irodai pótdíj. 2. A háború miatt egyelőre nincs.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi május hó 15-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül:

Liptay László csendőrfőhadnagynak, beosztva a 19. tábori vadászászlóaljnál és

Nagy István csendőrhadnagynak, beosztva a 60. gyalogezrednél, a hadidiszitményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi május hó 17-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül:

Stagl Miklós csendőrfőhadnagynak, a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék.

Adományoztatott:

a hadsereg főparancsnokság által:

az ellenség előtt tanusított vitéz magatartása elismerésül:

az 1. osztályu ezüst vitézségi érem:

Kardos József csendőrnek.

Kineveztetik:

a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

1915 május hó 1-ével:

csendőr törzsőrmesterré:

Wolf Gyula őrmester (3. rangszám), a III. számú csendőrkerület állományában.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetik:

Riesz József, II. számú csendőrkerületbeli törzsőr-mester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint „rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan.”

Választott lakhely: Szeged.

Okiratilag megdicsértettek:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lindner János őrsvezető cz. őrmester, egy lőtölvaj szövetkezet tagjainak kiváló ügyességgel és leleményességgel eszközölt kiderítéseért és az igazságszolgáltatás kezeibe történt átadásáért;

Budai János csendőr cz. őrmester, folyó évi február hó 21-én Huszton egy csecsemőnek a tűzhaláltól való megmentése alkalmával tanusított önfeláldozó magatartásáért;

Csermák Lajos csendőr, valamint Damján Szilárd, Baja Szilárd, Lupinka Pál és Száva György karhatalmi népfölkelők, múlt évi augusztus hó 22-én délután a Dunán átkelve, Szikesfalv átellenében, a Dunán veszteglett szerb uszályhajónak felgyújtása és megsemmisítése alkalmával tanusított bátor magatartásukért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. II. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Lukács Sándor csendőr, egy égő szobából kimenekült Hajdu Gyuláné huszti lakosné égő ruhájának oltása alkalmával tanusított kötelességű magatartásáért;

Gál Imre, őrsvezető cz. őrmester, egy emberélet megmentése körül tanusított fáradozásaiért.

Előléptettek:

őrmesterré:

1915 május hó 1-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:

Dedics János, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr cz. őrmester;

őrsvezető cz. őrmesterré:

1915 június hó 1-ével:

a m. kir. VI. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Gérnyi Mihály csendőr cz. őrmester;

1915 május hó 1-ével

csendőr cz. őrmesterré:

a cs. és kir. Pfanner hadserege csoport tábori csendőr törzstisztje által:

Osik Gyula, Dobay István, IV. számú, továbbá Katona Ferencz VI. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapírokra. Családi házak és telepek létesítése.

Kölcsönök lakbérletítés ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek rész letre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadólevonásával.) 2. Oly takarékbetét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, 5 1/4% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, futányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkedések és chequék beszedését elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

1915 május hó 15-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg-parancsnokság által:

Támba Antal, Váczi Nagy János, Campián Vazul, Fét János és Pintér János, IV. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915 május hó 21-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtáp-parancsnokság által:

Kovács Sándor III. és Hántó József, VI. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

a m. kir. 1. honvéd gyalogpótzászlóalj parancsnokság által:

Varga József I., VI. számú csendőrkerületbeli csendőr.

Katonai szolgálati jellel való ellátás:

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Péczi János őrsvezető cz. őrmester, 1915. évi június hó 6-ával és Györgydeák József őrmester, 1915. évi június hó 19-ével az I. továbbá Németh István csendőr 1915. évi június hó 21-ével és Mészáros József II. csendőr 1915. évi június hó 26-ával a II., azután Virág Lajos csendőr 1915. évi június hó 2-ával, Szilasi István csendőr 1915. évi június hó 8-ával, Krieglér Károly és Rózsa Sándor I. csendőrök 1915. évi június hó 10-ével, Nagy Lajos II. csendőr 1915. évi június hó 24-ével, végül Kámán József csendőr cz. őrmester 1915. évi június hó 25-ével a III. osztályú legénységi katonai szolgálati jellel láttattak el.

Járőrvezetői jelvénynyel elláttattak:

A m. kir. VII. számú csendőrkerület állományában:

Boda Gyula, Balint Dénes, Demse Simon, Dénes István, Demeter Márton, Erős Ferencz II., László István, Sárosi Pál, Veres Mihály, Mityás András, Burján Ferencz, Hadnagy József I., Erős Ferencz I., Hatvani Gábor, Deák Sándor, Nika Sándor, Száva Félix, Balázs Antal, Fabián Sándor, Bajkó Antal, Izsák Mózes, Ladó Elek, Solyom József, Bartik Lajos, Szakács István, Fülöp Károly, Szakáli Gábor, Farkas Mihály, Lázár Sándor, Mészáros Imre, Járai József, Zölde Mihály, Kocsis Keresztély, Hajdu Lázár és Nagy István II. csendőrök.

Házasságra léptek:

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Geréb József csendőr, Debrecz ni Zsófiával, 1915. évi április hó 3-án, Záron.

A m. kir. V. számú csendőrkerület állományában:
Hranyay István őrmester, Illoszky Agnessel, 1915. évi április hó 24-én, Rapcsányban.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Kotáncezi (Hetei) János csendőr, Vörös Máriával, 1915. évi április hó 11-én, Pujon.

Kovács Imre őrsvezető cz. őrmester, Kiss Rozália Karolinával, 1915. évi április hó 20-án, Nyíradon.

Henger István őrsvezető cz. őrmester, Pesty Rózával, 1915. évi április hó 24-én, Szekszárdon.

Bitter Ferencz csendőr cz. őrmester, Kovács Máriával, 1915. évi május hó 15-ével, Besztercebányán.

Kovács Pál I. csendőr, Nagy Máriával, 1914. évi október hó 4-én, Nemesviden.

HEGEDÜ

csodásan tiszta erős hangu
6 korona és feljebb.
Mester-műhegedűk rész-
letre is. Remlöttakat művé-
sziesen javít. — Árjegyzék az
összes hangszeréről ingyen.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár
Budapest, VIII., Rakóczi-ut 71. sz.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem dlj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem dlj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postilion, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek órlási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok

Sapkák

Keztyűk

Kardbojt

**Celluloid kezelő és
nyakraváló**

Czipőkrém

Fegyverzsir

Borotváló készlet

6, 10 és 20 éves

szolgálati kereszt

stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

**Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.**

Szives figyelmébe ajánljuk, hogy a Csendőrségi Lexikon 5 koronás árát 4 koronára szállítottuk le, kedvezményes árban még csak néhány példány van belőle raktárunkon, amiért is kérjük arra vonatkozó rendelését.